

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Het CDA moet sowieso in de oppositie [1]

Ja, het bestuurlijke testosteron moet nu worden onderdrukt

door *Arrie Vis & Hans van den Heuvel*

Vis is voorzitter van het CDJA en Van den Heuvel is bestuurslid politiek van het CDJA.

Verantwoordelijkheid nemen zit in het bloed van christendemocraten. Dat blijkt alleen al uit het feit dat er in de periode 1945-2012 geen enkele partij langer regeeringsverantwoordelijkheid heeft gedragen dan het CDA en zijn voorgangers. Slechts acht jaren, de zogenaamde ‘paarse jaren’ tussen 1994 en 2002, stond het CDA aan de zijlijn. Het kan niet anders dan dat zoveel jaren van polderen, compromissen sluiten en in de spotlights staan het ideologische profiel van een partij aantasten. Dat lijkt afgelopen verkiezingen wederom bij het CDA te zijn gebeurd. De kiezer weet niet meer goed waar het CDA voor staat en wat een stem op het CDA nu eigenlijk ‘oplevert’. En dat terwijl de voorgangers van het CDA ooit zijn begonnen als sterk ideologische partijen die waren gericht op emancipatie en participatie van hun achterban. Regeeringsverantwoordelijkheid was daarbij een middel om de gewenste doeleinden te

kunnen bereiken en de heldere politieke agenda in de praktijk te brengen. Daarvoor was ‘macht’ nodig; een middel bij uitstek om het doel te bereiken. Maar hoe vaak gebeurt het niet dat het middel uiteindelijk aantrekkelijker wordt dan het doel? Hebben we ons niet te veel door macht laten leiden en ons daarmee vervreemd van de typisch christendemocratische idealen?

* * *

Het CDJA heeft er als eerste op aangedrongen een goede herbronning in gang te zetten na de slechte verkiezingsuitslag van 2010. Het Strategisch Beraad was daarvan de meest prominente vrucht. De herbronning werd echter lastig doordat er voortdurend een regeerakkoord op de opwellende bron ligt. De partij was te zeer beperkt en beknot door lopende politieke en bestuurlijke belangen. In dat opzicht kwamen de recentste verkiezingen voor het CDA niet te vroeg, maar juist op tijd om de last van regeeringsverantwoordelijkheid af te werpen en de herbronning breed te laten indalen in de partij. Want de nieuwe koers bleek vooral in de partij te worden beleefd en kwam niet voldoende terug in het politiek-bestuurlijke handelen van de Kamerfractie en bewindspersonen. Dat is ze overigens

moeilijk kwalijk te nemen, gezien de gemaakte coalitieafspraken.

Als CDJA zijn we zeker geen aanhangers van het geloof dat de oppositie ons alle heil en vreugde brengt. In de jaren negentig schrokken de harde oppositiebanken kennelijk zo af dat profileren onmogelijk werd. Wat er wel gebeurde, was dat er achter de schermen stevig werd nagedacht over een nieuwe politieke agenda voor het CDA en Nederland. De idealen werden geformuleerd, om vervolgens onder de kabinetten-Balkenende zo veel mogelijk in de praktijk te worden gebracht. Dat herbronnen ging zoals gezegd in de luwte van de oppositie, daar waar de vruchten van die bezinning ook het meest vrijelijk door de gehele partij kunnen worden verspreid.

Met de verkiezingsuitslag van 2012 is het herbronnen in oppositionele vrijheid geen weloverwogen keuze, maar een voldongen feit dat door de kiezer is bepaald. Het CDA is op geen enkele manier nodig om in de Tweede Kamer aan een meerderheid te komen. Een grote VVD en PvdA is wat de kiezer kennelijk wil; voor het eerst in vele jaren kunnen twee partijen weer een kabinet vormen. Dan is het onbestaanbaar dat het CDA zich daar met dertien zetels nog tussen probeert te wringen. Het bestuurlijke testosteron moet even worden onderdrukt. Dat is wellicht niet leuk, maar wel zo realistisch. En natuurlijk gaan er nu politieke zaken tot ontwikkeling komen waar we verschrikkelijk tegen zijn. Zonder enige twijfel waren we er graag op alle mogelijke manieren voor gaan liggen.

Maar met dertien zetels kun je weinig barricades opwerpen zonder uiteindelijk zelf te worden vermorzeld door de grote partijen die over je heen walsen. Successen

van een kabinet worden primair aan de grootste partij toegerekend; zie de felicitaties die Jan Kees de Jager in Europa kreeg voor de verkiezingsoverwinning van 'zijn partij', de VVD. Op straat merken we dat het vooral de partij van de premier is die bekend is; juniorpartners worden al snel vergeten. Dat komt ook naar voren in het feit dat een juniorpartner in de coalitie zelden electoraal succes boekt; dat gold voor zowel D66 als de ChristenUnie.

* * *

De gewenste heropleving van het CDA kan slechts plaatsvinden in de politieke arena die de Tweede Kamer is. Wij hopen daar op een overtuigd CDA dat de aanval inzet tegen anonimisering en verloedering en dat nadrukkelijk stelling neemt tegen de economisering van menselijke relaties. We roepen de fractie op te komen met een scherp maar verantwoord verhaal rond lastige

We roepen de fractie op te komen met een scherp maar verantwoord verhaal rond lastige medisch-ethische kwesties

medisch-ethische kwesties. Durf het CDA te profileren als een partij die ruimte geeft aan lokale gemeenschappen en de macht van de centrale overheid terugbrengt naar de samenleving. Zo worden mensen gestimuleerd tot een actieve rol in hun eigen omgeving. We hopen op een forse heropleving van christendemocratische waarden en visionaire vergezichten. Wanneer die zonder schroom en doorgeschoten nuance worden verkondigd, voorzien wij dat een vernieuwd CDA uit de electorale as zal verrijzen.